

AKADEMIA HUMANITAS
W SOSNOWCU

mgr Adam Baszkowski

Autoreferat rozprawy doktorskiej

Umowa wydawnicza w systemie prawa ochrony własności
intelektualnej

Praca doktorska
napisana pod kierunkiem:

prof. ucz. dra hab. Michała Kaczmarczyka, MBA

Recenzenci:

1. prof. dr hab. Adam Olejniczak(UAM)
2. prof. UAM dr. hab. Jędrzej Skrzypczak
(UAM)
3. prof. dr hab. Katarzyna Grzybczyk
(UŚ)

Sosnowiec 2025

SPIS TREŚCI

I. Okoliczności uzasadniające wybór i sposób sformułowania tematu rozprawy doktorskiej	3
II. Uwagi o metodzie	5
III. Tezy i pytania badawcze pracy doktorskiej	6
IV. Struktura pracy.....	8
V. Przegląd treści poszczególnych rozdziałów	8
VI. Podsumowanie	10

I. Okoliczności uzasadniające wybór i sposób sformułowania tematu rozprawy doktorskiej

Wybór tematu pracy doktorskiej wynika z potrzeby dokonania pogłębionej refleksji naukowej nad istotnym i dynamicznie rozwijającym się obszarem prawa własności intelektualnej w zakresie regulacji dotyczących prawa wydawniczego. Umowa wydawnicza jest jednym z kluczowych narzędzi służących komercjalizacji twórczości intelektualnej, a zarazem stanowi wyraz współdziałania autora z rynkiem wydawniczym, co czyni ją przedmiotem zainteresowania zarówno praktyków, jak i teoretyków prawa. Ponadto umowa wydawnicza – jako instytucja prawna nieuregulowana w aktualnym polskim porządku normatywnym w sposób szczegółowy – pozostawia wiele zagadnień do doprecyzowania zarówno w ramach rozważań teoretycznych jak i w praktyce kontraktowej. Przyjęte w praktyce obrotu gospodarczego w branży wydawniczej stosowanie umów dotyczących przejścia autorskich praw majątkowych, jak i kontraktów dotyczących korzystania z utworu w zakresie pól jego eksploatacji, wyraźnie w umowie wymienionych, przybierających tym samym postać umów licencyjnych, wskazuje, iż za nierozstrzygnięty uznać należy problem umiejscowienia umowy wydawniczej w strukturze praw autorskich.

Celem pracy jest nie tylko kompleksowa analiza konstrukcji umowy wydawniczej jako instytucji prawnej, wyodrębnienie *essentialia negoti* kontraktu wydawniczego, ale również próba zidentyfikowania i przedstawienia istotnych elementów występujących umów prawa autorskiego, pozwalających na sformułowanie koncepcji umowy wydawniczej *sensu largo* i zdefiniowanie tego pojęcia.

Także na uwagę zasługuje wskazanie praktycznych problemów, które pojawiają się na gruncie stosowania kontraktów w branży wydawniczej – zarówno w relacjach cywilnoprawnych, jak i w kontekście ochrony autorskich praw majątkowych i osobistych. Temat ten zasługuje na analizę, gdyż dotyczy wielu aspektów systemu prawa własności intelektualnej – od zasad przenoszenia praw autorskich, przez kwestie wynagrodzenia, po problematykę odpowiedzialności wydawcy i autora za treści publikowane, jak i uregulowań dotyczących utworów fotograficznych, umów z grafikami, kartografami, tłumaczami.

W kontekście prawa porównawczego interesujące będzie także zestawienie rozwiązań przyjętych w polskim systemie prawnym z modelami obowiązującymi w innych krajach, zwłaszcza w państwach Unii Europejskiej. Takie podejście pozwoli wyciągnąć wnioski *de lege ferenda* oraz zaproponować ewentualne kierunki legislacyjnych modyfikacji.

W dobie intensywnego rozwoju technologii, digitalizacji treści oraz zmian modelu dystrybucji dóbr kultury – umowa wydawnicza zyskuje nowe znaczenia i funkcje. Tradycyjny model współpracy pomiędzy autorem a wydawcą podlega przeobrażeniom, a standardowe rozwiązania kontraktowe coraz częściej okazują się niewystarczające wobec wyzwań, jakie niesie rynek cyfrowy. W tym

kontekście, szczególnie interesujące staje się zderzenie klasycznych konstrukcji prawnych z potrzebą adaptacji do realiów nowoczesnych form publikacji, takich jak e-booki, audiobooki czy wydawnictwa online.

Cyfrowa rewolucja, rozwój nowych kanałów komunikacji, platform publikacyjnych oraz dystrybucji treści sprawiły, że pojęcie środków społecznego przekazu nie ogranicza się już wyłącznie do prasy, radia czy telewizji, lecz obejmuje również media cyfrowe, publikacje internetowe, *self-publishing*, serwisy streamingowe czy platformy e-booków. W tym kontekście szczególnego znaczenia nabiera problematyka regulacji prawnych dotyczących obrotu treściami intelektualnymi, w tym w szczególności — umów wydawniczych, które stanowią fundament relacji pomiędzy twórcą a instytucją medialną lub wydawniczą.

Środki społecznego przekazu odgrywają dziś nie tylko funkcję informacyjną, edukacyjną i kulturotwórczą, ale są także obszarem intensywnej eksploatacji utworów objętych ochroną prawnoautorską. Treści medialne - w postaci książek, artykułów, reportaży, podcastów, audiobooków czy materiałów publikowanych online - powstają w ramach współpracy pomiędzy twórcami a różnego rodzaju wydawcami. Ta współpraca ma swoją podstawę normatywną właśnie w umowie wydawniczej, która musi godzić interesy obu stron w warunkach szybko zmieniającego się rynku medialnego.

Celem niniejszej rozprawy doktorskiej jest zatem analiza umowy wydawniczej jako kluczowego narzędzia prawnego na styku prawa własności intelektualnej i praktyki medialnej. Z jednej strony umowa ta pełni funkcję ochronną wobec twórcy – zapewniając mu należne wynagrodzenie oraz możliwość kontroli nad sposobem wykorzystania utworu. Z drugiej strony, stanowi istotny instrument w działalności instytucji wydawniczych i medialnych, umożliwiając im legalne eksploatowanie utworów na różnych polach – zarówno w tradycyjnych, jak i nowych formatach medialnych. W dobie mediatyzacji kultury, cyfryzacji obiegu informacji oraz rosnącego znaczenia treści online, powiązanie problematyki prawa wydawniczego z nauką o mediach wydaje się nie tylko uzasadnione, ale wręcz konieczne.

Referowana rozprawa doktorska stanowi zatem w zamierzeniu syntezę zagadnień związanych z szeroko rozumianym pojęciem umowy wydawniczej w systemie prawa ochrony własności intelektualnej. Oznacza to, że praca skupia się na zrekonstruowaniu i krytycznej analizie norm prawa wydawniczego, wykraczając poza aktualny stan normatywny i czysto dogmatyczny komentarz, z ambicją stworzenia autorskiej koncepcji umowy wydawniczej *sensu largo*.

Dla analizy takiej nieodzowne wydaje się rozpoznanie tła historycznego badanej problematyki, a także kwestii systemowych norm prawa wydawniczego. Powyższe

zakresy rozprawy wyjaśniają ukształtowanie jej tytułu w brzmieniu „**Umowa wydawnicza w systemie prawa ochrony własności intelektualnej**”.

Wybór tematu wynika również z moich osobistych zainteresowań naukowych – od wielu lat zgłębiając zagadnienia z zakresu prawa autorskiego i pokrewnych dziedzin, uczestnicząc zarówno w projektach badawczych, jak i praktyce prawniczej związanej z obsługą podmiotów z sektora kreatywnego. Uznać należy, iż pogłębienie wiedzy w tym zakresie może przyczynić się do lepszego rozumienia roli umów cywilnoprawnych w obrocie utworami oraz ich znaczenia dla ochrony praw twórców i równoważenia interesów stron.

II. Uwagi o metodzie

Wybór metod badawczych zastosowanych w toku dociekań naukowych towarzyszących przygotowaniu rozprawy jest wynikiem potrzeby pogłębionej analizy zarówno prawnej konstrukcji umowy wydawniczej, jak i jej funkcjonowania w praktyce medialnej i wydawniczej, co wymaga podejścia multidyscyplinarnego. Z uwagi na specyfikę badanego zagadnienia - osadzonego na styku systemu prawa autorskiego i praktyki medialnej - zastosowano metody właściwe zarówno dla nauki prawa, jak i elementy metodologii stosowanej w nauce o komunikacji społecznej i mediach.

Podstawową metodą badawczą była metoda dogmatycznoprawna, pozwalająca na analizę obowiązujących przepisów prawnych w zakresie prawa autorskiego i cywilnego, w szczególności regulacji dotyczących szeroko rozumianych umów wydawniczych. Metoda ta umożliwiła prześledzenie ewolucji norm prawnych, ich systematyki, spójności oraz praktycznej wykładni, co stanowi fundament dla dalszych rozważań. Dogłębnej analizie poddano zarówno krajowe przepisy prawne (m.in. ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, kodeks cywilny), jak również wybrane akty prawa międzynarodowego oraz orzecznictwo sądowe.

Uzupełniając zastosowano metodę prawnoporównawczą, pozwalającą na zestawienie rozwiązań funkcjonujących w polskim systemie prawnym z regulacjami obowiązującymi w innych państwach europejskich oraz w systemach prawa anglosaskiego. Dzięki temu możliwe było uchwycenie różnic i podobieństw w konstrukcji umów wydawniczych oraz ich implementacji w kontekście rozwoju prawa wydawniczego.

W celu pogłębienia kontekstu praktycznego zastosowano także metodę analizy dokumentów i aktów stosowania prawa, obejmującą m.in. przykłady rzeczywistych umów wydawniczych, raportów branżowych dotyczących rynku wydawniczego. Analiza ta umożliwiła lepsze zrozumienie, w jaki sposób instytucje medialne i wydawnicze interpretują i stosują przepisy prawa autorskiego w praktyce kontraktowej.

Ze względu na obecność w pracy odniesień do praktyki funkcjonowania środków

społecznego przekazu i publikowania treści w erze cyfrowej, zastosowano także wybrane techniki badań medioznawczych — zwłaszcza w zakresie analizy trendów w komunikacji cyfrowej, modeli dystrybucji treści, zmian roli twórcy i odbiorcy, a także wpływu nowych technologii na kształt umów. Choć główną osią analityczną pozostaje prawo, uwzględnienie kontekstu medioznawczego pozwala lepiej uchwycić realia współczesnego rynku treści intelektualnych. Dlatego też autor sięgnął po elementy takich metod, jak krytyczna analiza dyskursu medialnego czy metoda obserwacji rynku.

Całościowa analiza problematyki umowy wydawniczej wymagała ponadto uwzględnienia metody systemowej, umożliwiającej ocenę badanej instytucji w szerszym kontekście systemu prawa własności intelektualnej oraz powiązań z innymi dziedzinami prawa, jak również z praktyką gospodarczą i działalnością sektora medialnego.

Zastosowanie takiego zestawu metod badawczych pozwala nie tylko na dogłębną analizę normatywną instytucji umowy wydawniczej, ale także na uchwycenie jej praktycznego znaczenia oraz ewolucji w kontekście zmieniającej się rzeczywistości medialno-komunikacyjnej.

III. Tezy i pytania badawcze pracy doktorskiej

Jakkolwiek zagadnienia metodologiczne pracy przeplatają się z jej głównymi tezami i postawionymi pomocniczymi pytaniami badawczymi (bowiem część z nich jest efektem przyjętych założeń metodologicznych), w pierwszej kolejności należy przedstawić te właśnie kluczowe z perspektywy przedsięwzięcia naukowego zagadnienia, stanowiące badawczy cel i sens opracowania pracy doktorskiej. W rozprawie postawiono kilka tez. Pierwsza z nich determinuje konstrukcję i kierunek pracy doktorskiej i odnosi się do stwierdzenia, iż umowa wydawnicza funkcjonująca w polskim systemie prawnym jest wynikiem ewolucji europejskiego modelu ochrony własności intelektualnej, którego źródła należy doszukiwać się w rozwiązaniach przyjętych we Francji, Niemczech i Anglii w XVIII wieku. Tezę tą wspiera twierdzenie, iż obowiązujące w Polsce przepisy o umowie wydawniczej wykazują ciągłość z wcześniejszymi regulacjami dotyczącymi przenoszenia autorskich praw majątkowych. Druga teza wskazuje, iż brak jest jednolitego modelu umowy wydawniczej w polskim prawie, co skutkuje różnorodnością konstrukcji kontraktowych i rozbieżnościami interpretacyjnymi w doktrynie oraz praktyce. Trzecia teza stanowi, iż umowa wydawnicza *sensu largo* wymaga doprecyzowania i wyraźnego wyróżnienia jej *essentialia negotii*, a tym samym określenia kluczowych elementów kształtujących pozycję prawną stron – twórcy i wydawcy. Teza czwarta głosi, iż umowa licencyjna jako forma zawierania kontraktu wydawniczego, wykazuje cechy czynności zobowiązująco-upoważniającej, co uzasadnia potrzebę wyodrębnienia w polskim prawie takiej kategorii czynności prawnej. Teza piąta stanowi, iż umowa wydawnicza pełni istotną funkcję nie tylko w zakresie eksploatacji utworów, lecz także w kontekście realizacji

obowiązków ustawowych związanych z działalnością biblioteczną oraz rozwojem narodowego zasobu bibliotecznego. Teza szósta wskazuje, iż postępujący rozwój technologii cyfrowych przekształca rynek wydawniczy, jednak nie prowadzi do marginalizacji książki drukowanej – przeciwnie, umożliwia współistnienie i komplementarność obu form publikacji.

Obok powyższych, wiodących tez rozprawy, sformułowano szereg następujących pytań badawczych o charakterze pomocniczym:

1. Jakie historyczne źródła prawa stanowiły fundament pod współczesne regulacje kontraktów wydawniczych w polskim systemie prawnym?
2. W jaki sposób prawo francuskie, niemieckie i angielskie wpłynęło na kształt norm regulujących umowy wydawnicze w Polsce?
3. Jakie znaczenie miało uchylene obowiązku stosowania umów wzorcowych w kontekście praktyki zawierania umów wydawniczych?
4. Jakie modele umowy wydawniczej funkcjonują aktualnie w polskim systemie prawa?
5. Czy umowa wydawnicza jest w obecnym stanie prawnym umową przenoszącą autorskie prawa majątkowe, czy umową licencyjną?
6. Jakie elementy stanowią *essentialia negotii* umowy wydawniczej *sensu largo*?
7. Czy możliwe jest wyodrębnienie jednolitej definicji umowy wydawniczej *sensu largo* w kontekście istniejącego zróżnicowania praktyki kontraktowej?
8. Jakie są różnice pomiędzy umową licencyjną jako czynnością zobowiązującą a czynnością rozporządzającą?
9. Jakie argumenty przemawiają w doktrynie i orzecznictwie za przyjęciem określonego charakteru prawnego umowy licencyjnej?
10. Czy możliwe jest wyodrębnienie w polskim porządku prawnym kategorii czynności zobowiązująco-upoważniających?
11. Jakie obowiązki ustawowe spoczywają na wydawcach w zakresie przekazywania egzemplarzy bibliotecznych?
12. Jakie znaczenie dla funkcjonowania rynku wydawniczego ma rozwój sieci bibliotecznej i cyfryzacja zbiorów?
13. Jakie jest miejsce i funkcja umowy wydawniczej w systemie prawa bibliotecznego?
14. Czy współczesne regulacje prawne dotyczące bibliotek wpływają na zakres obowiązków wynikających z umów wydawniczych?
15. Jakie zmiany w działalności wydawniczej wywołał rozwój technologii cyfrowych?
16. Czy obserwowany wzrost popularności publikacji elektronicznych wpływa na zmniejszenie roli książki drukowanej?
17. Jakie znaczenie mają nowe technologie, takie jak *Print on Demand*, dla modeli dystrybucji

utworów drukowanych?

18. Jakie są aktualne i przewidywane tendencje rozwoju rynku wydawniczego w zakresie form publikacji i ich regulacji prawnych?

IV. Struktura pracy

Rozprawa doktorska liczy 262 strony i składa się z 8 rozdziałów, poprzedzonych Wstępem, zawierającym nakreślenie założeń, struktury i celu pracy oraz Konkluzji, w których zawarto uwagi ogólne oraz weryfikację hipotez badawczych. Na końcu rozprawy doktorskiej umiejscowiono jej bibliografię, wykaz cytowanych aktów prawnych oraz orzeczeń. Zamieszczono również załącznik do rozdziału III (Umowa wydawnicza jako kontrakt o przeniesienie autorskich praw majątkowych) zawierający wzorcową umowę wydawniczą z autorem utworu oryginalnego. Struktura rozprawy jest pokłosiem postawionych pytań badawczych i zastosowanych w rozprawie metod, w przybliżeniu zatem każdy rozdział odpowiada na jeden zespół pytań (zgodnie z wyliczeniem w punkcie III powyżej), przy zastosowaniu jednolitej, właściwej do charakteru tych pytań, metody.

V. Przegląd treści poszczególnych rozdziałów

Przedmiotowa praca składała się z siedmiu rozdziałów w układzie tematycznym o następującej treści: w pierwszym rozdziale ujęto wprowadzenie historyczne do tematyki omawianej w zasadniczej części rozprawy. Głównym zadaniem było przedstawienie ewolucji uregulowania umów wydawniczych na przestrzeni wieków, wskazanie początków kontraktów wydawniczych, rozwój koncepcji praw autorskich i regulacji wydawniczych. W rozdziale tym zawarto również informacje dotyczące stanu prawnego prawa autorskiego na ziemiach polskich w okresie od zaborów do XXI wieku. W rozdziale drugim szczegółowej analizie poddano instytucje prawne prawa pierwszych wydań oraz prawa do wydań naukowych i krytycznych. *Editio princeps* zwane również prawem do wydań pośmiertnych, dotyczy pierwszej publikacji, tj. pierwszego rozpowszechnienia niechronionego dzieła, którego egzemplarze nie były jeszcze nigdy udostępniane. W rozdziale przedstawiono przedmiot i przesłanki przyznania prawa, jak również szczegółowo omówiono podmiot prawa, czas jego trwania i środki ochrony prawnej. W dalszej części rozdziału został omówiony przedmiot ochrony prawnej ujęty w art. 992 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych jakim jest świadczenie o charakterze naukowym służące przygotowaniu krytycznego lub naukowego wydania niechronionego utworu lub tekstu. Instytucja ta znajduje zastosowanie do naukowej edycji starych rękopisów, listów, kronik, manuskryptów etc. Szczegółowej analizie poddany został przedmiot i podmiot prawa, przesłanki jego przyznania, opisany zostanie czas jego trwania i środki jego ochrony. Kolejny rozdział poświęcono typowi umowy wydawniczej,

występującej najczęściej w praktyce – kontraktowi przenoszącemu autorskie prawa majątkowe. Zarówno w praktyce wydawniczej, jak i w systemie prawnym, ten typ umowy wydawniczej odgrywa największą rolę w stosunkach normowanych prawem autorskim. Zagadnienia pojęcia umowy wydawniczej przenoszącej autorskie prawa majątkowe, wskazania jej funkcji w systemie prawa ochrony własności intelektualnej, próba zdefiniowania i określenia charakteru prawnego umowy zostały przedstawione na tle ogólnych zasad umów, aktualnego dorobku doktryny i orzecznictwa. Rozważania zostały uzupełnione przedstawieniem i analizą zasady swobody umów w prawie autorskim, swobody publikacji autorów i jej ograniczeń. Uzupełnieniem omawianych zagadnień jest zawarta w rozdziale, szczegółowa analiza zagadnień związanych z przeniesieniem praw autorskich oraz omówienie instytucji *corpus mechanicum*. W rozdziale czwartym uwaga została skupiona na drugiej umowie prawa autorskiego, będącej jednocześnie drugą z powszechnie występujących form umowy wydawniczej w obrocie, mającej istotne znaczenie w systemie ochrony własności intelektualnej w zakresie korzystania z pól eksploatacji utworu, jakim jest umowa licencyjna. W rozdziale tym przedstawiono pojęcie i funkcje licencji, omawiając przy tym treść umowy. Zakres podmiotowy umowy został uzupełniony o obszernie wywody dotyczące praw i obowiązków stron, z uwzględnieniem aspektów złożenia, przyjęcia i opracowania redakcyjnego utworu. Rozdział piąty poświęcono niezwykle istotnym dla praktyki wydawniczej umowom dotyczącym utworu fotograficznego, umowom z grafikami, kartografami i tłumaczami. Kontrakty te stanowią uzupełnienie uregulowań dotyczących umowy wydawniczej *sensu stricto*. Zasady zawierania umów z fotografami różnią się od tych, które stosowane są we wszystkich innych dziedzinach twórczości objętych normami wydawniczymi. Szczegółowej analizie i omówieniu zostały poddane *essentialia negoti* umów, prawa i obowiązki stron, pojęcia i funkcje poszczególnych kontraktów. Z uwagi na specyfikę uregulowania, osobno zostały przedstawione zasady wynagradzania twórców. Normy prawne dotyczące obowiązkowych egzemplarzy bibliotecznych, stanowią uzupełnienie systemu ochrony własności intelektualnej i podobne jak zasady nadawania numeru ISBN (*International Standard Book Number*) są tematem rozdziału szóstego. Analiza prowadzona jest w taki sposób by przedstawić zakres obowiązków wydawców wynikających z ustawy o obowiązkowych egzemplarzach bibliotecznych, które powstają w związku z publikacją dzieła na podstawie zawartej przez wydawcę z twórcą umowy wydawniczej. Dzięki temu uzyskany obraz umowy nakładu jest zdecydowanie bardziej pełniejszy. W dalszej części uwaga została skoncentrowana na istotnym zagadnieniu dla wydawców jakim jest numer ISBN, który zostanie zaprezentowany w oparciu o zmiany prawne wprowadzone w życie z dniem 1 stycznia 2007 roku. Rozdział siódmy poświęcono nowym zjawiskom towarzyszącym publikacji dzieła związanym z rozwojem cyfrowych technologii. Najświeższe badania i prognozy wskazują, iż w okresie najbliższych kilku lat, przedsiębiorstwa z branży wydawniczej, które nie prowadzą działalności w Internecie znikną z rynku zaprzestając

działalności. Rozpowszechnianie utworów, sprzedaż książek za pośrednictwem sklepów internetowych, digitalizacja tj. możliwość kodowania każdego utworu w postaci cyfrowej, tworzenie nowych standardów wydawnictw elektronicznych, rozwój książki dźwiękowej, stanowi istotne wyzwanie dla przedsiębiorców z branży wydawniczej. Ważnym aspektem poruszonym w tym miejscu rozprawy będzie bliższe przyjrzenie się rozwojowi kontraktu nakładczego w związku z ewolucją Internetu.

VI. Podsumowanie

Przeprowadzona analiza umowy wydawniczej w kontekście obowiązującego systemu prawa własności intelektualnej pozwoliła na sformułowanie istotnych wniosków dotyczących zarówno historycznego rozwoju regulacji kontraktów wydawniczych, jak i ich współczesnego ujęcia w polskim porządku prawnym. Praca ukazuje ewolucyjny charakter norm prawnych kształtujących relacje między twórcą a wydawcą, wskazując na ich źródła w europejskich tradycjach prawnych oraz uwzględniając wpływ przemian legislacyjnych i społeczno-technologicznych.

Podjęta problematyka umożliwiła pogłębioną refleksję nad znaczeniem umowy wydawniczej *sensu largo*, jej strukturą oraz miejscem w systemie prawa autorskiego. Analiza pozwoliła również na uchwycenie rozbieżności w doktrynie dotyczących kwalifikacji prawnej tej umowy – w szczególności w zakresie jej charakteru jako umowy licencyjnej lub umowy przenoszącej autorskie prawa majątkowe. Pozwoliło to na sformułowanie aktorskiej koncepcji umowy wydawniczej *sensu largo* i zdefiniowanie tego pojęcia.

Istotnym elementem pracy było również zwrócenie uwagi na relacje pomiędzy działalnością wydawniczą a obowiązkami ustawowymi związanymi z funkcjonowaniem bibliotek i rozwojem zasobów bibliotecznych, co pozwala spojrzeć na umowę wydawniczą nie tylko jako instrument ochrony interesów ekonomicznych twórcy i wydawcy, ale również jako narzędzie wspierające realizację misji publicznej w zakresie dostępu do kultury i wiedzy.

W perspektywie dynamicznego rozwoju technologii cyfrowych podjęto również próbę oceny wpływu nowych form publikacji na tradycyjny model działalności wydawniczej. Wskazano, że proces cyfryzacji nie eliminuje znaczenia publikacji drukowanych, lecz prowadzi do ich redefinicji i współlistnienia z formami elektronicznymi.

Podsumowując, przedstawiona praca nie tylko porządkuje dotychczasowy stan wiedzy w zakresie umowy wydawniczej, lecz także proponuje nowe kierunki interpretacyjne i postulaty *de lege ferenda*, które mogą stanowić podstawę do dalszych badań naukowych oraz praktycznych rozważań nad efektywnością i spójnością obowiązujących regulacji w obszarze prawa własności intelektualnej.